

**Verslag van de vergadering van de ONDERSTEUNINGSPLANRAAD PLEIN 013
d.d. 03-12-2018 bij PLEIN 013 te Tilburg**

Aanwezig:	Ester Scheepens – <i>voorzitter</i> , Marc Verheijen – <i>penningmeester</i> , Reggie Graafmans – <i>secretaris</i> Mary Peters-Leijten, Neeltje Olieslagers, Aline van Stiphout, Sylvia Metsaars, Odette Neggers, Lieke Hendriks, Margot Schuren, Angela van den Broek – <i>notulist</i> , Dave Ensberg, bestuurder Stichting Biezonderwijs, Marius Liebregts, bestuurder stichting Opmaat en Jan Ligthartgroep
Afwezig:	Hans Toemen
Volgende vergadering:	21 januari 2019

---

1. Contactpersonen bestuurlijke expertise groep delen informatie over het nieuwe ondersteuningsplan.

Marius Liebregts, bestuurder van Stichting Opmaat en de Jan Ligthartgroep en voorzitter van T-primair, en Dave Ensberg, bestuurder van Stichting Biezonderwijs, zijn beiden lid van de expertise groep van het bestuur. Deze expertise groep begeleidt de directeur van het samenwerkingsverband met het opstellen van het nieuwe ondersteuningsplan. Daarnaast helpt een IB-er van Xpect Primair met het schrijven van het plan.

Begin vorig schooljaar heeft het bestuur het conceptplan ontvangen. Het plan kwam niet helemaal overeen met de visie van het bestuur. De expertisegroep is in het leven geroepen omdat het bestuur een volgende versie van het ondersteuningsplan wil maken dat op een aantal aspecten helemaal anders is dan het conceptplan. Zo moeten onder andere eigenaarschap en wijk nabij meer in het plan naar voren komen. Omdat het bestuur het initiatief heeft genomen voor deze wijzigingen vindt zij het prettig om hier met de OPR over in gesprek te gaan. Marius Liebregts en Dave Ensberg geven vandaag een samenvatting van de platte tekst die de OPR heeft ontvangen. Hierover is commitment vanuit het bestuur.

Visie

Er zijn grote verschillen in de samenleving en er is een grote diversiteit aan kinderen. Dat is een verrijking. Iedere leerling telt en hoort erbij in de samenleving. Het samenwerkingsverband wil zo veel mogelijk aansluiten waar de kinderen opgroeien. Dit klinkt simpel, maar dat is het niet.

Kennis en vaardigheden aanleren op school is belangrijk, maar hoe verhoudt dit zich ten opzichte van de wereld. In de verschillende wijken is ook de dynamiek verschillend. In veel gevallen gaan kinderen naar het SO of SBO vanwege gedrag; naar anderen of naar zichzelf. We willen kijken naar het gehele kind en niet alleen naar de citoscores. Plein 013 is ondersteunend aan het proces dat scholen en schoolbesturen hiervoor inzetten. Het samenwerkingsverband moet een duidelijke meerwaarde hebben in de dingen die ze doen. Afgelopen jaren was er te veel onderscheid tussen Plein 013 en scholen / schoolbesturen, terwijl de scholen en schoolbesturen samen Plein 013 zijn.

Kernwaarden

Het bestuur heeft een aantal kernwaarden opgesteld vanuit waar zij gaan handelen, namelijk: persoonlijke aandacht, solidariteit en vertrouwen. Deze kernwaarden gelden voor de leerlingen en voor de volwassenen. Als de één in nood is, dan helpt de ander. Ook voor besturen is dit niet altijd makkelijk.

Inclusief onderwijs

De besturen willen zo inclusief mogelijk onderwijs bieden. Maar hoe gaan we dat doen? In de komende vier jaar wordt gestreefd naar een integraal plan met onder andere T-Primair, LEA etc. Kinderen groeien op in een wijk of dorp en daar is ook de zorg aanwezig. Alle netwerken rondom het kind moeten op elkaar worden afgestemd. Het is zaak zoveel mogelijk te voorkomen dat kinderen de wijk uit gaan naar een speciale school. Het specialistisch onderwijs is ondersteunend aan het regulier onderwijs. Naast dienstverlener hebben deze scholen ook nog een lesplaats functie. Momenteel lopen er een aantal pilots waarbij SBO en regulier onderwijs samenwerken. Tot slot zijn de leerkrachten van groot belang. Zoals Peter Heerschop zei: "Elke leerling wordt enorm blij als hij het gevoel krijgt dat hij er toe doet. En de leerkracht trouwens ook."

Vanuit de OPR wordt gevraagd of het de bedoeling is dat SBO uiteindelijk gaat verdwijnen. Dave Ensberg geeft aan dat dat nooit een doel op zich is. Het doel is dat kinderen gelukkig zijn. Het is een illusie om te denken dat straks alle kinderen die nu op het SBO zitten op regulier onderwijs zitten. De vraag is op welke manier SBO zich kan verhouden tot regulier onderwijs. Het netwerk aan scholen moet compleet / dekkend zijn.

De verankering

We willen dat iedereen zich verantwoordelijk voelt. Hoe wordt dat verankerd in de verschillende lagen?

De leerkracht

- heeft oog voor iedere leerling en biedt, daar waar nodig, aangepaste ondersteuning;
- handelt volgens de principes van handelingsgericht werken;
- onderhoudt het contact met de ouders en werkt met hen samen op basis van educatief partnerschap.

Er is geen verschil tussen het schoolplan, ondersteuningsplan etc. Uiteindelijk is iedereen bezig voor alle kinderen. Er is wel verschil in de invulling. Niet alle scholen hoeven op dezelfde manier te werken. Wel moeten zij voldoen aan de minimale basisondersteuning. Openheid en transparantie is belangrijk. Wanneer scholen problemen ondervinden in de samenwerking wordt verwacht dat men hier elkaar op kan aanspreken.

De schoolleider

- Voert de zorgplicht uit. Dit betekent ook soms uit de eigen school of stichting komen. Dit is niet gemakkelijk, maar we willen hier wel op inzetten. Schoolleiders gaan elkaar veel meer treffen;
- stelt het ondersteuningsprofiel van de school op en draagt er zorg voor dat de basisondersteuning op orde is conform het kwaliteitskader van de Inspectie;
- ziet erop toe dat dossiers zorgvuldig worden aangeleverd aan Loket Plein 013 en naar tevredenheid worden afgehandeld;
- onderhoudt het ondersteuningsteam waarin partners binnen de school samenwerken.

De taak van de schoolleiders is zorgen voor goed onderwijs. Passend onderwijs is hier onderdeel van. Dit wil niet zeggen dat er een soort 'passend onderwijspolitie' komt.

Vanuit de OPR wordt gevraagd hoe dit naar het werkveld gecommuniceerd gaat worden? Marius Liebrechts geeft aan dat er binnen T-Primair al twee min of meer verplichte bijeenkomsten geweest zijn voor Tilburgse schoolleiders. Er worden hierin zeker stappen gemaakt. Verder wil het bestuur hier op de studiedag van Plein 013 duidelijk op in gaan.

De schoolbestuurder

- is eindverantwoordelijk voor het naleven van de zorgplicht en het vormgeven van passend onderwijs binnen wettelijke en financiële kaders;
- is eindverantwoordelijk voor de vervulling van de maatschappelijke en wettelijke opdracht om leerlingen goed en passend onderwijs te bieden;
- zorgt voor een dekkende ondersteuningsstructuur die het mogelijk maakt dat elke leerling, zo thuisnabij mogelijk, handelingsgerichte ondersteuning en onderwijs op maat krijgt, zo snel mogelijk, zo verantwoord mogelijk, zo passend en deskundig mogelijk en zo veel mogelijk in scholen voor regulier basisonderwijs.

Er is een totale verandering vanuit de bestuurlijke visie. Vijf jaar geleden was alles zoveel mogelijk dichtgetimmerd en zo veilig mogelijk om maar te voldoen aan de verevening. Het complete bestuur is in de afgelopen vier jaar veranderd. Bestuursleden spreken elkaar aan en willen stappen maken. Dit is niet altijd makkelijk, maar het inhoudelijke gesprek wordt wel gevoerd.

Plein 013

- handelt vanuit het belang van alle leerlingen, alle ouders, alle scholen, alle schoolbesturen en partners;
- ondersteunt schoolbesturen en scholen bij de uitvoering van de zorgplicht door erop toe te zien dat het netwerk van scholen en voorzieningen dekkend is voor de ondersteuningsvragen van leerlingen;
- organiseert, ondersteunt en faciliteert samenwerken, leren en ontwikkelen tussen schoolbesturen, binnen scholen en met partners;
- faciliteert schoolbesturen in het realiseren van de basisondersteuning en het verzorgen van de extra ondersteuning aan leerlingen. Het samenwerkingsverband is daarbij transparant over doelen, opbrengsten en verantwoording van de inzet van middelen en is georganiseerd volgens de principes van goed bestuur;
- werkt nauw samen met de gemeenten binnen de regio om passend onderwijs vorm te geven, de basiszorgstructuur te ondersteunen en om thuiszitten tegen te gaan, en werkt nauw samen met onderwijspartners uit de voorschool en het voortgezet onderwijs om een samenhangende aanpak en een doorgaande ontwikkeling van leerlingen te bevorderen;
- werkt nauw samen met jeugdgezondheidszorg, jeugdhulp en andere lokale en regionale partners om een samenhangende onderwijs-zorg aanpak te bevorderen;
- verzorgt, op verzoek van schoolbesturen en scholen, een deskundigenadvies en draagt zorg voor het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring voor de leerlingen die daarop zijn aangewezen.

Veel aspecten van Plein 013 blijven behouden. De besturen zijn in gesprek met wethouders over een regionale aanpak. Dit is lastig omdat de jeugdwet samenwerkt met meerdere gemeentes en het samenwerkingsverband met vijf gemeentes. Daarnaast zitten er ook grote verschillen tussen primair en voortgezet onderwijs.

De rol van het samenwerkingsverband is faciliteren en ondersteunen. Het kan niet dat de besturen verantwoordelijk zijn voor 80% van het onderwijs en het samenwerkingsverband voor de overige 20%. De besturen geloven niet in het uitbesteden van passend onderwijs. Het functioneel netwerk van bestuurders heeft het eigenaarschap en is zelf verantwoordelijk.

De samenwerkingspartners buiten/binnen het onderwijs

- draagt naar vermogen bij aan een integrale aanpak en een goede aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp.

Er wordt samengewerkt met T-Primair. 80% van de besturen binnen T-Primair vallen onder samenwerkingsverband Plein 013. T-Primair is in gesprek met 't Groene lint en Salto Onderwijs die ook onderdeel zijn van het samenwerkingsverband. Verder is het streven om verbinding te maken met voorschoolse organisaties, voortgezet onderwijs en zorg. De besturen zijn in gesprek met de Gemeente over onderwijszorgarrangementen zodat zorg en onderwijs mooi op elkaar kunnen aansluiten. Vorig jaar is er in dit kader een Pilot gestart met Sterk Huis. De lijnen met de gemeente zijn kort. Het allerbelangrijkste is eigenaarschap. Iedereen moet de eigen verantwoordelijkheid pakken en de noodzaak zien van het verbinden en het samen doen. We hebben elkaar hard nodig, want alleen kunnen we het niet.

Het nieuwe ondersteuningsplan

De afgelopen tijd heeft het bestuur het gehad over onderstaande punten:

- De visie en missie die de OPR in platte tekst heeft ontvangen.
- De criteria voor categoriebepaling.
- Loket Plein 013; dit moet minder bureaucratisch.
- De basisondersteuning; wat mogen we op iedere school minimaal verwachten?
- De rol van de consultants; hoe gaan we deze expertise goed inzetten?
- De rol en organisatiestructuur van het samenwerkingsverband.
- De rol van de bestuurders.
- Het financiële stuk; hoe zorgen we ervoor dat alles wat we doen ook betaalbaar is en voor iedereen betaalbaar is. Scholen betalen nu per verwijzing naar SO en SBO. Omdat dit ook voor scholen in wijken waar de kans op verwijzing groter is betaalbaar moet zijn, kan het zijn dat de bekostigingssystematiek wat aangepast wordt.

2. Dialoog tussen contactpersonen bestuurlijke expertise groep en OPR over het nieuwe ondersteuningsplan.

De OPR-leden geven aan enthousiast te zijn, onder andere over de aangepaste categoriebepaling en de meer ondersteunende rol van Plein 013. Een OPR-lid merkt op altijd het gevoel te hebben gehad dat Plein 013 niet van de school was en dat school moest knokken voor haar stukje. Op school loopt men in de praktijk tegen veel dingen aan, waaronder de bureaucratie en voorzieningen die niet altijd wijknabij zijn. Marius Liebrechts geeft aan dat Plein 013 heel hard gewerkt heeft naar verwachting van het toenmalige bestuur. We moeten niet vergeten dat er toen sprake was van een grote vereveningsopdracht. Het bestuur heeft nu een andere visie, maar de verevening is nog niet afgelopen. We gaan minder geld krijgen om kinderen de juiste ondersteuning te bieden. Daarom is het nog belangrijker om goed samen te werken. Het samenwerkingsverband werkt nu heel technisch en volgens strikte regels en dat is niet altijd helpend.

De OPR-leden vragen naar de termijn. Marius Liebrechts merkt op dat er al een aantal dingen duidelijk zijn en dat men hard aan het werk is met het schrijven van het plan. Zorgvuldigheid gaat wel boven snelheid, ook aangezien er banen van mensen een rol spelen. We gaan er vanuit dat dat het plan in januari / februari 2019 klaar is. De stap die daarna komt is verbinding maken met de gemeente, het liefst samen met Portvolio zodat de afspraken in PO en VO hetzelfde zijn. Ook is het doel betere ondersteuning aan leerlingen voor het maken van de overstap naar het VO en een warme overdracht. In ieder geval voor die kinderen waarvan men weet dat de overstap spannend is. Op de wijkaanpak zal de eerste twee jaar flink geïnvesteerd moeten worden. Het plan zal ook niet helemaal dichtgespijkerd worden. Het plan wordt op hoofdlijnen beschreven en er zal per jaar vooruitgekeken worden. Hierbij wordt enige onrust en weerstand verwacht.

De OPR leden vragen welke goede dingen blijven bestaan. Dave Ensberg merkt op dat de taalscholen en de klassen rondom hoogbegaafdheid blijven bestaan, maar waarschijnlijk onder de schoolbesturen zelf. De kennisoverdracht via consultants zal op een andere manier gaan. Afgelopen jaren zijn er stappen gezet rondom kwaliteitszorg. Dit zal voor een deel blijven.

Vanuit de OPR wordt gevraagd hoe men de vaardigheden en expertise van leerkrachten gaat vergroten. Er zal gezamenlijke scholing georganiseerd gaan worden, bijvoorbeeld op het gebied van gedrag.

Dave Ensberg vraagt of er volgens de OPR bepaalde zaken echt terug moeten komen in het plan. Een van de OPR-leden wil graag dat O&O vereenvoudigd wordt. Nu gaat een reguliere school de SO of SBO school vertellen wat deze school moet bieden in het onderwijs. De SO of SBO school leest het vluchtig door, terwijl een ander er veel werk aan heeft gehad. Dave Ensberg geeft aan dat het mooi zou zijn als de scholen onderling het gesprek voeren en er indien nodig iemand van Loket Plein 013 aansluit bij de gesprekken die er al zijn. Dit zou een mooie slag zijn die wellicht gemaakt kan worden in het nieuwe plan. Er zal worden gewerkt met IVO velden en kind gebonden aspecten.

Vanuit de OPR wordt gevraagd hoe de besturen de gelden die bedoeld zijn voor passend onderwijs straks gaat verantwoorden. In het jaarverslag en de jaarrekening die besturen jaarlijks indienen bij de inspectie wordt aangegeven welk deel centraal uitgegeven is en welk deel naar besturen is gegaan. Van individuele uitgaven van besturen zal het effect teruggekoppeld worden zodat besturen van elkaar kunnen leren. De besturen zullen hier nog in moeten leren en zaken op basis van vertrouwen op de bestuurstafel moeten leggen. Dave Ensberg geeft aan dat hij verwacht dat de wetgeving rondom de verantwoording aangescherpt zal worden en moedigt de OPR aan kritische vragen te stellen aan de hand van de begroting en de jaarrekening.

De OPR vraagt of er al meer bekend is over de samenwerking met de gemeente. Het samenwerkingsverband heeft het ondersteuningsplan en de gemeente het koersplan. De gemeente heeft de besturen gevraagd mee te kijken naar het ondersteuningsplan, maar dit staat nu nog op een laag pitje. In de toekomst zal dit zeker gebeuren en zal het samenwerkingsverband ook meekijken met het koersplan van de gemeente. Zo wordt er gedacht aan een indicatievrije beschikking voor scholen met veel leerlingen met een zorgvraag. Zo kunnen budgetten samengevoegd en efficiënter ingezet worden. Marius Liebrechts merkt op dat de gemeente wijken anders indeelt. Plein 013 wil de indeling afstemmen met directeuren. De definitie van de wijken is een ontdekkingsdocht waarbij de eerste schifting gemaakt is.

De OPR vraagt of de kinderen die in ons samenwerkingsverband naar school gaan, maar in een ander samenwerkingsverband wonen ook worden meegenomen in het plan. Dave Ensberg geeft aan dat dit kort terugkomt in het plan.

De OPR vraagt of er al iets gezegd kan worden over de toelaatbaarheidscriteria. Deze worden opgesteld aan de hand van ideeën van IB-ers van SO en SBO scholen die weer voorgelegd worden aan IB-ers van reguliere scholen. Nu bestaat SBO en SO categorie laag, midden en hoog. We willen toe naar mengvormen van arrangementen, zoals een SBO+ en een SO+ arrangement. Deze worden nu uitgewerkt. Daarnaast willen we ondersteuning van SBO in regulier onderwijs. Hier lopen al pilots voor, zoals Ontwikkelkracht. Door flexibeler te zijn hopen de besturen dat scholen eerder geneigd zijn om een hulpvraag te stellen. Ook gedrag is meegenomen in de criteria.

Vanuit de OPR wordt opgemerkt dat de kosten hoger zullen zijn dan nu het geval is. Dave Ensberg geeft aan dat iets veranderen in het begin altijd meer werk en kosten met zich meebrengt. Daarom is het belangrijk om geduld en koers te houden. Als alles goed gaat is het op de lange termijn wellicht kostenbesparend. Marius Liebrechts merkt op dat slimmer organiseren een van de thema's is die op de bestuurstafel ligt.

De OPR vraagt naar het proces. Marius Liebrechts geeft aan dat de OPR leden de platte teksten van de genomen besluiten mogen ontvangen. Naar verwachting zullen er in de bestuursvergadering van 13 december een hoop besloten genomen worden. Indien gewenst kunnen Marius Liebrechts en Dave Ensberg zaken verder toelichten op 4 of 11 februari.

Marius Liebrechts en Dave Ensberg verlaten de vergadering.

De OPR discussieert nog even na. De OPR leden hebben het idee dat de directeuren al veel meer betrokken zijn dan voorheen. Wel vragen zij zich af hoe het plan verder uitgedragen wordt in alle lagen van het onderwijs.

9. Sluiting

In verband met de planning van het bestuur wordt besloten om de vergaderingen van 17 december en 7 januari af te lassen en op 4 februari een vergadering te plannen met Dave Ensberg en Marius Liebrechts. De vergadering van 21 januari zal plaatsvinden op De Bloemaert. De directeur van het samenwerkingsverband zal hier niet bij aanwezig zijn. Tijdens deze vergaderingen zullen de vervolgvergaderingen worden ingepland.

De voorzitter sluit de vergadering om 21.45 uur.